D·N
8/11 1956

Eisenhowers triumf

Den seger som Eisenhower vann vid presidentvalen i förrgår är ännu mera överväldigande än man väntat. Hans röstsiffra i förhållande till Stevensons har väsentligt stigit. Att han vunnit en personlig triumf har ännu mera markerats; i regel synes Eisenhowers röstsiffror vara vida högre än de republikanska kandidaternas till senaten, representanthuset och guvernörsposterna. Själva den partipolitiska situationen förblir just därför i huvudsak oförändrad. Medan presidentposten besätts av den republikanske ledaren får demokraterna en visserligen knapp majoritet i både senaten och representanthuset. De gångna åren, efter 1954 års val, har visat att en sådan situation inte lamslår den politiska verksamheten; i många fall har en majoritet bestående av republikaner och demokrater stått bakom administrationens åtgärder och förslag.

Varför segern blivit så stor är en fråga i vilken man åtminstone för närvarande knappast kan komma med mer än tämligen osäkra spekulationer. Den reella motsättningen mellan partierna har varit än mindre än 1952, då de reaktionära, av McCarthyism anstuckna elementer inom det republikanska partiet var vida starkare än nu. I de inrikespolitiska frågorna har bristen på klara konfliktämnen varit särskilt tydlig. Demokraterna med sin fortfarande starka förankring i Södern har synts intaga en något mera konservativ position i rasfrågan än republikanerna, men det har blott varit fråga om nyanser. Utan tvivel företräder den demokratiske ledaren och stora delar av hans parti en mera socialradikal hållning än republikanerna, men inte heller frågor inom detta område har varit vare sig partiskiljande eller väsentliga. Den analys som en av Amerikas främsta politiska iakttagare, Samuel Lubell, framlade i våras har bestyrkts av valutslaget; det är de moderata grupperna, vilka godtar Roosevelts nya giv, men inte för närvarande vill gå mycket längre, som dominerar amerikansk opinion.

Till stor del har valpropagandan gällt utrikespolitiken. Stevenson och hans män har sökt hävda att Amerikas ställning under de senaste åren försvagats till de kommunistiska diktaturernas fördel, och de har skyllt detta på den republikanska regeringen; både i fråga om beskrivningen av det faktiska läget och anklagelserna mot det republikanska styret har de gått till uppenbara överdrifter, som både genom sin pessimism och sin reella felaktighet kan antas ha irriterat många amerikanska väljare. Stevensons under slutet av valstriden framställda förslag om inställande av experimenten med vätebomber och om den allmänna värnpliktens avskaffande har haft ett tycke av oansvarighet och demagogi som sannolikt inte befordrat hans sak. Antagligt är att den aktuella krissituationen stärkt Eisenhowers möjligheter, särskilt med tanke på de risker det skulle medfölja med ett partipolitiskt interregnum före den nyvalde presidentens installering i januari.

Viktigast i valkampen torde dock det personliga ha varit. Eisenhowers styrelsetid har medfört fred i Korea, ökat välstånd, en i stort sett orubbad ekonomisk högkonjunktur; den har inte blott därigenom utan också genom Eisenhowers personliga uppträdande och uttalanden stärkt styrelsens och presidentens prestige och popularitet. På en del håll har Eisenhower skildrats som en skicklig, till och med listig politiker; inför massan av väljare har han tett sig som en öppen, godhjärtad man, en personifikation av de gängse amerikanska värderingarna, en så kallad genomsnittsamerikan, utan den air av trångsynthet och fördomsfullhet som man fann hos Harding, Coolidge och Hoover. På ett märkligt sätt har den kritik som riktats mot andra republikanska chefer, särskilt Dulles, gått Eisenhower förbi; regeringens framgångar har man gärna ansett vara Eisenhowers förtjänst, men man har inte anklagat honom för dess misstag och misslyckanden.

I den demokratiska "buskagitationen" har Eisenhowers sjukdom spelat en icke ringa roll. Det har sagts eller antytts att han inte kunde väntas leva den nya presidentperioden ut och att valet därför egentligen gällde vicepresidentkandidaten Nixon. I den berömda radikala tidskriften The New Republics valnummer skriver t ex en känd statistiker, Louis H Bean, att Eisenhower redan med hänsyn till sin ålder inte har mer än en chans på fyra att överleva de närmaste fyra åren; uppgiften utgår från presidenternas livslängd under senare år. Denna sorts propaganda kan hos människor med ridderlighet — och ett slags grov ridderlighet hör till de amerikanska uppfostringsprodukterna — ha en verkan rakt motsatt den avsedda. Härtill kommer att Nixon, som 1952 och tidigare blamerat sig med reaktionära och extremistiska utfall, under denna valstrid uppträtt med en gemytlig banalitet som anses ha gjort lycka bland de icke alltför sparsmakade väljarna.

Vid 1952 års val talades det mycket om Stevensons personliga tjuskraft och om hans stora förmåga att vinna de intellektuella; i Europa, påstods det på starka grunder, skulle han ha vunnit en överväldigande majoritet. Det förefaller som om Stevenson vid detta val skulle ha varit mindre lyckosam i sitt framträdande. Han har inte såsom 1952 kunnat inrikta sig på anfall mot en stark högerradikal flygel inom det republikanska partiet; McCarthy talar ingen om numera, och de McCarthyistiska tendenserna i amerikansk politik är för närvarande helt inaktuella, även om de inte är försvunna. Något ens någorlunda klart program har Stevenson inte kunnat framlägga; han har i huvudsak fått nöja sig med en kritik som ofta skjutit över målet. Under de fyra åren mellan de båda valen har Stevenson föga uträttat, och misstankarna för en viss dilettantism synes ha blivit förstärkta. Man har intrycket att det blivit något slitet och professionellt över hans intellektuella elegans; formuleringarna är inte längre så kvicka, patetiska och bitande eller i varje fall har de inte samma effekt. Vid läsningen av de motiveringar som spetsar inom den amerikanska intelligensen — exempelvis den unge historikern Schlesinger och teologen Niebuhr — presterat för sin röstning på Stevenson förbluffas man över att de har så litet att komma med.

I den demokratiska världen utanför USA var Eisenhowers val 1952 en missräkning. Så är inte fallet 1956. Trots den myckna kritik som framförts mot den republikanska regeringens utrikespolitik under dessa år har Eisenhowers ställning stärkts och förtroendet för den amerikanska traditionens fasthet ökat. I det läge som just nu råder lär de flesta människor med en demokratisk åskådning och med insikt om Amerikas avgörande ställning i den fria världen hysa en känsla av trygghet och tillförsikt inför Eisenhowers omval.

Riksdagssammanträden
Torsdagen den 8 november 1956
Sam. Konst.- o. Statsutsk. kl. 10.00
Bevilln.-utsk. in pleno kl. 11.00
1:a Lagutsk. kl. 11.30
2:a Lagutsk. kl. 10.00
3:e Lagutsk. kl. 11.00

Välj OVP-MA
— pannan för Er villa

OVP — MA
- är snabbeldad
- har låga bränslekostnader
- kan eldas både med olja och fasta bränslen, alternativt eller samtidigt
- har inbyggd förrådsberedare
- kan sommartid ge varmvatten med elpatron utan att pannan behöver eldas.

OVP-MA för bränsleekonomi och bekvämlighet

OSBY villapannor kan erhållas genom ledande rörgrossister och entreprenörer

OSBY-PANNAN
OSBY · NAMNANROP

Sänd broschyr om OVP-MA
NAMN ....
BOSTAD ....
POSTADR. ....
.... DN

Filialer i Stockholm, Karlaväg. 52. Tel. 61 69 00, 61 49 00.

DEN KROSSADE FRIHETEN

Här nedan publiceras Herbert Tingstens och Eyvind Johnsons tal vid Stockholmsstudenternas demonstrationsmöte den 6 november.

Herbert Tingsten:

Ge oss inte ord utan vapen. Det är en tanke som ständigt kommer fram i skildringarna från det hoppfulla, kämpande och slutligen krossade Ungern. Vi har inte gjort så, vi har sänt ord, många ord, litet pengar, men inga vapen. Varför? Vi känner alla motiven, och vi anser väl nästan alla att dessa motiv är starka och avgörande, men vi måste redovisa för dem, vi måste värja oss mot de tysta anklagelser som under dessa dagar kommit från hundratusentals lidande och stridande människor, vilkas sak vi tror på, vilkas sak vi nästan betraktar som vår egen sak, men vilkas vädjanden vi inte hörsammar.

Nationella och demokratiska uppror var möjliga ännu för hundra, ja för femtio år sedan. Enskilda människor med enkla vapen, borgare, studenter, arbetare, kunde hota eller till och med slå ned en förhatlig regim. Sedan dess har staten blivit starkare, starkast är den i det moderna tyranniet, vare sig det kallas nazistiskt eller kommunistiskt, där människorna blir redskap, kroppsligt och andligt pressade redskap för en statsledning utan hämningar, där byråkratin, polisen och militären, organisationerna, partierna och tidningarna blott är de medel med vilka ledningen tryggar och utvidgar sitt välde. Vapnen i statens hand har fått en överväldigande kraft. Mot stridsvagnarna och bomberna från luften skyddar inga barrikader. Det har blivit lättare att kväva friheten, att komma de undertryckta och förpinade till hjälp har blivit svårare än förr. Krig förs ännu men blott under den tänkta förutsättningen att de kan lokaliseras. Upproret i Ungern var inte av denna art. Hjälp till Ungern utifrån kunde inte tänkas utan överväldigande risk för ett världskrig, och inför denna risk ryggar varje folk, varje människa, som står utanför förtryckets och grymhetens samhällen, tillbaka. Vi kan inte, såsom den nationella och demokratiska frihetskänslan kunde göra 1848, 1914 och till en viss grad ännu 1939, önska ett krig för att frigöra de fångna folken. I allt detta ligger vår tids största politiska dilemma. Om det kan lösas, när det kan bli löst, vet vi ingenting om. Vi kan bara slå fast att vi står inför detta dilemma och att endast folkens samlande under en hela världen omfattande styrelse en gång i framtiden kanske kommer att lösa det.

Vi kan ge ord. Det är inte mycket, det är inte vad man närmast begär av oss, men det är något. "De har makten, jag har ordet, jag har ordet i min makt." De orden av Strindberg är ännu inte föråldrade, världen vore ännu mera mörk och tung om en kämpande och döende frihetsrörelse möttes endast med tystnad och likgiltighet runt omkring, om inte de förföljda, fångarna och flyktingarna kände förvissning om att vi i de fria folken tänker på dem, åtminstone i medlidandets avkylda form lider med dem, beundrar dem och hoppas för dem. Men det är inte bara för deras räkning vi talar. Vi talar för vår egen, därför att de, denna gång förgäves, verkat för ting som vi har gemensamma.

De studentorganisationer som anordnat detta möte bevisar att i denna sak den svenska demokratin är enig. Dessa organisationer företräder de stora åskådningar som en gång i het konflikt och nu i samarbete och lugn tävlan behärskar vårt lands politiska liv. Var och en av dessa åskådningar kan i dagens läge säga sig representera en tradition och en inriktning som kräver att de betygar den ungerska frihetsrörelsen sin medkänsla, sin solidaritet. Konservatismen har mer än någon annan riktning i vårt land appellerat till den nationella känslan, sett nationens frihet och självständighet som det omistliga värdet; det är för sitt nationella oberoende som Ungern kämpar. Liberalismens stora paroll har varit folkstyrelsen och den fria tanken; de idéerna är också det stridande Ungerns. Socialdemokratin har med större kraft än andra åskådningar verkat för utjämning och social rättfärdighet; den vet att det är dessa värden som nu i socialismens helgade namn förtrampas av de ryska arméerna.

Men viktigare än detta är att vi alla inom alla demokratiska partier och riktningar är ense om frihetens primat. Det är friheten i alla former som nu krossas i Ungern efter några dagar av bedrägligt hopp om att den skulle återvinnas. Den nationella friheten, den politiska friheten, den sociala friheten. Det säges ofta och med rätta att alla friheter är begränsade, att någon ovillkorlig frihet inte finns, och ofta har med sådana relativistiska motiveringar frihetstanken undergrävts och friheten förintats. Vi har nu ännu en gång sett hur stor skillnaden är mellan frihet och ofrihet, vilken stor sak som friheten är. Bevisen har strömmat till oss om hur de människor som under en kort tid trodde sig leva i gryningen av en ny frihet gladde sig åt den, kände sig lyckliga över att få leva i ett fritt land, över att få tala fritt, arbeta fritt, rösta fritt, dessa människor har påmint oss om hur eftersträvansvärda, hur storslagna de ting är som vi är benägna att betrakta som självklara, tryggade och nästan likgiltiga.

Glädjen är slut, förhoppningarna är förintade. Den ryska armén har gått fram över Ungern; vad som nu sker, vad som återstår är att människor avrättas, sänds till slavläger, ånyo infogas som lydiga verktyg i statsmekanismen, flyr över gränserna i ångest. Vi har inte skäl att hata de människor som slår ned friheten, skjuter frihetsmännen, driver de besegrade till fängelse eller landsflykt. De är redskap, i regel okunniga och vilseledda, formade och hetsade av en statsledning som de inte kan nå, inte påverka, som är hård och avlägsen. Men vi kan hata den regim som i de enskilda människornas totala dressyr ser fulländningen, som tvingar dessa människor att pina, undertrycka och döda dem som längtar efter frihet. Vi kan avsky härskarna i denna regim; i en sådan regim blir härskarna onda människor. Vi kan känna vördnad och medkänsla mot dem som nu offrat sig och offrar sig i tro på idéer som vi själva under så mycket mindre svårigheter, utan alla risker, vill verka för. Vi kan ge litet mer än ord, vi kan också ge löften. Det gäller särskilt er som är unga och har årtionden av arbete och insatser framför er. Ni kan komma ihåg dessa dagar och tänka på dem i framtiden; den tanken bör hjälpa er att arbeta för ett fritt Sverige, för en fri värld, för frihet människorna emellan, för fördragsamhet och godhet mot dem ni möter i livet.

Eyvind Johnson:

När Ungerns folk nyss reste sig mot den våldsmakt som med politisk och polisiär terror, med fängelse, tortyr, mord och lögner härskade över landet genom direkt tryck och genom marionettregeringar — då kände vi alla, hoppas jag, att frigörelsen och rättfärdigheten inte var omöjliga. I den snabba händelseutvecklingen, ur virrvarret av rapporter, maningar, bilder och röster kunde vi förnimma ett helt folks förtvivlade och kanhända segerrika ansträngning att, kosta vad det ville, göra sig fritt.

Vi kände igen de europeiska motståndsrörelsernas människor. Vi mindes den elit av män och kvinnor som under senaste världskriget slogs mot ockupationsmakten för sitt lands frihet. Vi kände igen deras sort, deras art. Ungrarna var vapenfattiga, men inte alldeles vapenlösa. De var hastigt organiserade grupper ur alla läger och hölls samman av tron på Ungerns snara frigörelse. De visste, av dyrköpt erfarenhet, att man inte får friheten gratis; och de betalade så långt de förmådde oc'. de betalar ännu, i den här stunden.

De förintas.

Men när Ungerns nya och kortvariga frihet mals sönder av effektivt stridsutbildade sovjetryska trupper, så förintas inte allt som ungerska folket reste sig för att erövra och försvara: minnet av det som har skett och sker kommer inte att, som så mycket annat, vissna till torra och prasslande löv denna höst.

Vi vet att tusentals ungerska studenter och arbetare, kärnan i upproret, har stupat. Folkets representanter, revoltledare och politiker, fängslas och mördas. Man behöver inte söka exempel i den europeiska historien för att fatta modet i det ungerska folkets motstånd. Man behöver inte gå till Hellas strid mot persernas härmassor eller till den franska revolutionens första tid för den sakens skull; och inte ens framkalla minnesbilder av den ryska revolutionens tidiga skede, då ett förbittrat och förslavat folk reste sig mot den tidens hatade välde. Man behöver inga sådana jämförelser nu. Det som har hänt i Ungern de här dagarna är, i vår syn, lika stort. Det förtjänar sin egen plats i historien om mänsklighetens långa och ofta till synes resultatlösa strid för de mänskliga rättigheterna.

Ungerns nederlag nu är ett nederlag för mänskligheten.

Ungerns öde angår därför också oss; det är ju till slut vårt eget öde det gäller. Vi kan inte blunda för att avgörandena utanför vårt lands gränser, tragiken i Ungern och de moln som har stigit upp ännu längre bort och gör många så vilsna, rör oss. Vi kan inte sjunka tillbaka i våra fåtöljer som inför ett televisionsprogram där vi nyss såg spännande eller hemska glimtar av någonting oändligt långt borta. Vi kan inte heller slå oss till ro med den senaste, i Moskva korrekturlästa fredsappellen eller förlita oss på de fredsdeklarationer och milda fridsbud som säkerligen många av de ryska soldaterna och poliserna i Budapest bär med sig i ränslar och patronbälten under sina rensningsaktioner. De turistresor till Sovjet som så många renhjärtade och framstående svenska män och kvinnor har företagit de senaste åren för att få skåda och uppleva Rysslands fredskärlek och sant demokratiska samarbetsvilja ger oss ingen större tröst. Inte heller blickar vi med någon fullmatad entusiasm fram mot besök av myndighetspersoner där bortifrån som viftar med fredspalmer och överräcker presenter till våra egna myndighetspersoner. Vi måste känna äckel över ett sådant hyckleri då vi vet att våra eventuella gästers partitrogna likar och kolleger samtidigt slår sönder resterna av Ungerns frihet.

Den fred på jorden som vi alla önskar är inte en fred under diktatorernas och deras marionettregeringars spira. Vi kan inte känna annat än avsky för bödlarna i Ungern och inte annat än en beundran, där det också finns tacksamhet, inför Ungerns strid för rätten att andas fritt. Vi kan inte vara neutrala. Vår officiella neutralitet må rymma mycket av statsmannaförnuft, politisk klokhet och nödvändig mellanfolklig politess, men vår personliga, vår individuella neutralitet skulle i detta ögonblick inte betyda annat än slapp likgiltighet inför Europas öde, Europas framtid.

De handlingar som vi kan utföra i det här fallet har kanske inte stor räckvidd, men de har betydelse. Vi kan genom insamlingar hjälpa de ungerska flyktingarna undan interneringslägrens långvariga vidrigheter. Genom den internationella välsignelse som heter Röda korset kan vi hjälpa änkor och faderlösa, ungdomar och åldringar som på nytt tvingas in under förtrycket. Vi kan lämna humanitär hjälp av stor omfattning. Och vi kan här, i kväll, göra ett försök att hjälpa ungrarna att åtminstone hålla hoppet levande. Vi kan genom vår regering vädja till Förenta nationerna om hjälp åt Ungern.

Och till slut:

Studenter!

Ni kan hjälpa Ungern också genom att hylla friheten, försvara den frihet som finns och låta känslan för människans frigörelse och kravet på de mänskliga rättigheterna leva i era hjärtan!

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon: 22 40 00
Telefonannonser: 24 05 00
för rikssamtal: 22 40 20
Telegramadress: *Dagensnyheter*
Postgiro-nummer 1616 (för annonser) 1617 (för prenumeration)

Chefredaktör: *Herbert Tingsten*
(Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: *Leif Kihlberg*
Redaktionschef och ansvarig utgivare: *Sten Hedman*

Dagens Nyheters Aktiebolag:
Verkst. direktör: *Helge Heilborn*

PRENUMERATIONSPRISER
A — Stockholmsupplagan

		Stor-Sthlms tidningsområde	Övriga landet
Månad	kr.	7:50	7:—
Kvartal	kr.	22:—	20:—
Halvår	kr.	43:50	39:—

ANNONSPRISLISTA daterad 1/7 1956 tillhandahålles på begäran.

Från starten nr 30 969

Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1956.

Historien om köpmännen, storbönderna, ämbetsmännen, deras ekonomiska betydelse och kulturella insats.

Tom Söderberg
DEN NAMNLÖSA MEDELKLASSEN

Den första historiska sammanfattningen av Sveriges första egentliga samhällsklass.

24:50

Bonniers

Ryssbesöket avvisas

Statsministerns svar på interpellationen om det ryska diktatorparets besök i Sverige i vår var till en början oklart, opersonligt och undvikande; det verkade skrivet av hr Undén. I svaret sades nämligen att någon tidpunkt för besöket icke fastställts, men att frågans upptagande under nu inträdda förhållanden icke syntes aktuellt. En rad kritiska uttalanden gjordes med anledning av dessa formuleringar; särskilt vill man tacka herr Andersson i Dunker både för att han framfört interpellationen och för det lågmälta och fasta patos med vilket han i debatten avvisade tanken på ett besök. De ryska ledarnas "deklarationer om fred och vänskap", yttrade han, "har visat sig vara ingenting annat än luft och bedrägeri för att inbilla andra folk att Ryssland ändrat sin politik. Nu har de avslöjat sig själva, det ungerska folkets kamp för att vinna frihet har dränkts i blod, försvarslösa kvinnor och män har mejats ned, städer och byar har utplånats och jakten på frihetskämparna fortgår och kommer med all säkerhet att fortgå." Hr Andersson liksom högerns och folkpartiets ledare begärde därför klart besked om att ryssarna inte skulle komma hit; debatten blev en kraftfull protest mot den ryska politiken. Efter dessa deklarationer meddelade statsministern, efter några riktiga ord om det svenska folkets stämning, att hans tidigare uttalande i själva verket innebar att ett initiativ från svensk sida behövdes för att ryssarna skulle komma, och han fastslog att Sverige inte skulle ta något sådant initiativ. Detta resultat av opinionsstormen mot Rysslands svek och grymhet är åtminstone värt något som en demonstration av att statsledningen inte är helt förfallen till diplomatisk förbindlighet. Man får hoppas att svenskarnas minne inte är så kort att ett ryskt statsbesök inom överskådlig framtid blir möjligt; ett sådant besök skulle innebära en ännu djupare förnedring än de bedrägliga vänskapsbetygelser mellan riksdagsdelegationer och regeringar som utbytts under de senaste åren.

Urspårad fångvård

När fångvårdskrisen i våras hotade med katastrof kastade justitiedepartementet i sista stund fram några löst hopfogade byggnadsprojekt som skulle ge "ökade resurser redan till nästa vinter" enligt hr Zettersbergs utfästelser. Riksdagen tvivlade, statsutskottet satte flera bockar i marginalen och begärde intensiv bearbetning av olika uppslag. Nu kan man se hur befogad denna skepsis var även denna gång. Varken den planerade anstalten i Tidaholm eller den i Norrtälje kommer att ta emot beräknade 150 fångar — i Tidaholm har man bara röjt undan en del skog på tomten, tanken på Norrtälje tycks vara avskriven, ingenting har gjorts. Detta är tillståndet just nu.

"Vi har bara väntat på riksdagens beslut innan vi träffar ett avgörande", sade justitieministern i maj. "De olika förslagen är så beskaffade att om man sätter i gång med att bygga före den 1 juli, kan anstalterna färdigställas på den utsatta tiden." Utskottet misstrodde Norrtäljelinjen, men beträffande Tidaholm förutsatte det "att förberedelserna för anstaltens uppförande igångsättes med all möjlig skyndsamhet". Byggmästarna har som sagt inte ens satt spaden i jorden.

Från fängelsedirektörerna kommer nya nödrop om överbeläggning och stigande tillströmning av brottslingar. I vinter blir det än värre. Justitieministern, som under remissdebatten tillfrågades om allt detta, föredrog att tiga. Hr Cassel, en av de främsta kritikerna i vårens meningsutbyte, får väl återkomma i en annan form. Det är nödvändigt att driva på.

Den skandalösa vanskötseln av dessa angelägenheter — under ideliga försäkringar att det skall bli bättre, ge er bara till tåls! — har pågått så länge att riksdagen absolut inte står till svars med att satsa på ett förtroende som numera är fiktivt. Mönsterlösningar på åtskilliga års avstånd hjälper inte i detta läge. Fångvårdspersonalen håller på att brytas ned av de bördor som vräks över den. Brottsligheten drivhusodlas i överfulla fängelser.

Här kan man nu se att det ingalunda är främst fångvårdsstyrelsen som försummar sina uppgifter, utan det stortaliga, famlande, inkapabla justitiedepartementet. Vårens löften var bedrägliga.

PRESSGRANNAR

Nykterhetsrörelsen varnades i riksdagsdebatten för politiserande i spritbyråkratisk riktning. Varningen utdelades av en av rörelsens mest prominenta medlemmar, riksdagsman Sköld. Nykterhetsrörelsen bör inte förspilla den chans till framgångsrikt arbete inom alla folkgrupper som den nu har genom att engagera sig i restriktionsbyråkratin, sade han enligt ett referat i Morgon-Tidningen (s):

Bör nykterhetsrörelsen falla tillbaka i sin gamla knappologi och börja intressera sig för små restriktionsdetaljer, vara målsman för genomförandet av sådant som för medborgaren i allmänhet känns som nålsting? Nej, eftersom sådana åtgärder endast kan ha betydelse för den allmänna ordningen och trivseln, så bör man låta de samhälleliga organ, som har till uppgift att sörja därför, ta ledningen på detta område. Det är onödigt och det kan inte heller vara lyckligt, att nykterhetsrörelsen ställer sig i spetsen för kontrollstyrelsen och systembolagen, socialstyrelsen och nykterhetsnämnderna. Bland oss, som är medlemmar av nykterhetsrörelsen, finns det helt naturligt sådana, som även representerar de samhälleliga ordningsinstitutionerna på alkoholfrågans område. Det är klart att sådana personer kan ha intresse av att, låt mig säga, spänna nykterhetsrörelsen för de olika institutionernas kärror. Det är givet att vi som är medlemmar av nykterhetsrörelsen vill såsom enskilda medborgare ta ståndpunkt till alla dessa frågor, men behöver nykterhetsrörelsen engagera sig därför? Enligt min mening är det inte bara onödigt utan även icke önskvärt att man gör det.

Har man slopat ransoneringen, finns det ingen anledning att falla tillbaka på meningslösa krångelbestämmelser. Hr Sköld gjorde en god gärning då han rensade bort en del sådana utväxter i nykterhetskommitténs förslag. Beträffande själva ransoneringen har hr Sköld nu fått en något reviderad uppfattning om motbokssystemets betydelse:

Det som var kvar av systemet var ransoneringen. Och jag kan ju gå med på att vår erfarenhet nu visat, att verkan av ransoneringsdelen var större än vi trodde. Den höll faktiskt nere spritbruket, och den utgjorde tydligen också ett hinder för spritmissbrukare samt hade en hämmande inverkan på ungdomens spritkonsumtion. Så var det. Men även dessa sidor av systemet höll på att vittra bort, höll på att nötas ut. Det skedde en ständig glidning bort från systemet. Extra tilldelningar blev allt vanligare, och överhuvudtaget skedde steg för steg, under trycket av den allmänna opinionen, ett försvagande även av spritransoneringens verkan.

Förvittringen var inte större än att totalkonsumtionen ökade med en tredjedel då ransoneringen upphörde.

Kring en realistisk försvarspolitik bör det i dagens läge vara lätt att samla de demokratiska partierna, anser Svenska Dagbladet (h). Statsrådet Nilssons position är nu stark. Han har goda möjligheter att vinna gehör för de militära fackmännens berättigade anspråk:

Det går inte att vänta med angelägna försvarsförstärkningar, tills försvarsberedningen någon gång i en oviss framtid blir färdig med sina vidlyftiga undersökningar. Beredningen tillsattes den 30 juni 1955 och den har ännu inte hunnit längre än till mycket preliminära föredragningar och principdiskussioner. Hr Nilsson har själv nyligen vittnat om att dessa inte kan påverka hans departements arbete med nästa militära budget. Under sådana förhållanden knyts huvudintresset till möjligheterna att göra denna budget så stark som möjligt — oberoende av beredningen. Den naturliga utgångspunkten är då de äskanden, som överbefälhavaren presenterade den 4 oktober. De var kraftigt beskurna genom prutningar, som han — tvingad av de politiska omständigheterna — ansett sig nödsakad att rekommendera, och framstår nu mer än någonsin som ett minimiprogram. Huruvida det blir möjligt att stanna vid detta program återstår att se. Det väsentliga är inte om utgiftsramen kan bibehållas eller om den måste utvidgas. Det väsentliga är att regering och riksdag infriar de förväntningar vårt folk har rätt att ställa — förväntningarna om ett starkt försvar, starkt nog för de utrikespolitiska påfrestningarna i ett nytt tidsskede, präglat av förnyat krigshot.

Vill man göra de kommunala ortsavdragen rörliga enligt utvecklingens krav, behövs det ytterligare en åtgärd som kommunalskatterevisionen inte tagit upp, påpekar Upsala Nya Tidning (fp):

Den innebär att de kommunala ortsavdragen liksom de statliga underkastas en automatisk indexreglering, så att realvärdet alltid bibehålles. Man behöver inte ha ägnat något specialintresse åt de senaste fem årens svenska skattediskussion för att förstå hur frånvaron av en sådan indexreglering skärpt skattetrycket för de minst bärkraftiga. Så småningom har ju också alla partier anslutit sig till folkpartiets krav att denna skatteorättvisa i inflationens spår först och främst måste rättas till. Men ännu har det inte sagts ifrån tydligt nog att den bör rättas till så att den inte kan upprepas. Genom en indexreglering av ortsavdragen är detta lätt att åstadkomma. Och konstruktionen av kommunaluppbörden är sådan att indexreformen för alla slags ortsavdrag bör genomföras i ett sammanhang med den stora uppvärdering av de kommunala ortsavdragen som nu är aktuell. Försummar statsmakterna detta tillfälle att förena rättvisekraven med förutseendet, då begår de en ovanligt allvarlig försummelse.

Det kan ju sägas att urholkningen av ortsavdragens värde endast är en del av det större problem som den automatiska skärpningen av skattetrycket utgör i samband med penningvärdeförsämringen.

Har Ni halm i skorna?

Naturligtvis inte! Moderna människor håller fotvärmen med

Dr Scholls

ULLSULA

Förr i tiden hade man under vintern halm eller hö i skorna för att hålla fötterna varma. Man visste att det måste vara något absolut poröst och luftgenomsläppande material för att värma och samtidigt låta fötterna "andas".

Dr. Scholls Ullsula är av förnämsta tänkbara skumlatex, som är så finporigt poröst att den behåller sin form vilka påfrestningar den än utsätts för och de fina porerna släpper igenom luften så att foten kan andas och ev. fuktighet kan avdunsta. Denna latexsula är klädd med ljuvligt mjuk och värmande imit. lammull, underbar att gå på och härligt värmande när vårt vinterklimat sätter in.

Riktpris nr 25—34 kr. 2:25 per par
" nr 35—40 kr. 3:25 per par
" nr 41—48 kr. 3:75 per par

Dr Scholls — ULLSULOR kan bäras i alla skor, i pjäxor och stövlar!
Dr Scholls — ULLSULOR kan aldrig glida eller ändra läge i skorna, de ligger stadigt fast!
Dr Scholls — ULLSULOR är tvättbara = god hygien och god ekonomi!
Dr Scholls — ULLSULOR — pälsvärme för fötterna.

Begär uttryckligen Dr Scholls originalsulor i den blågula förpackningen

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.